

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

193

november 2022

verantwoordelijke uitgever
Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen

voorzitter - secretaris - penningm. - redacteur

0471-329179

rudy.dillen@telenet.be

Koen De Pooter

veilingmeester - waardebepalingen

0473-556266

koen.de.pooter@telenet.be

Frank Lippens

bibliothecaris - webmaster - archivaris

0475-552400

frank.lippens1@skynet.be

Numismatica Herentals

rekeningnummer

BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB

lidgeld-2023 **16 €**

lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP

(**24 €** voor EGMP-leden in het buitenland)

12 €

lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals

= enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen

(**15 €** voor EGMP-leden in het buitenland)

1 €

éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers

gratis

voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid

50% korting

op het lidgeld, voor houders van een vrijetijdspas

aangesloten bij

Europees Genootschap Munt- en Penningkunde

website

www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit

telkens op de 2e zondag van de maand, 8-12u

zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 13 november 2022

11 dec 2022 / 8 jan - 12 feb 2023

cover: deze zeldzame zilveren Keltische munt werd zo'n 2.000 jaar geleden aangemunt, ca. AD 1-10, door de druïde-koning Diassu, hoofd van de Catuvellauni-stam in Hertfordshire. De

Keltische etymoloog Dr. Xavier Delamarre meent dat de naam Diassu een religieuze titel is, waardoor hij een sterk vermoeden heeft dat

Diassu zowel een druïde als een koning moet zijn geweest. De munt wordt deze maand geveild door het veilinghuis Chris Rudd in Norwich.

Meer info: celticcoins.com

Lidgeld 2023

Clubnieuws

De nieuwe lidkaarten zijn toegekomen. Dus stilaan tijd om aan de vernieuwing van het lidmaatschap te denken, kwestie van zonder onderbreking clubtijdschriften Muntklapper te blijven ontvangen. Heb je nog een rood etiket vooraan, vindt je een overschrijving om dit in orde te brengen. Dit kan natuurlijk ook aan onze bestuurstafel bij een volgend bezoek aan onze clubactiviteit. **Met Dank!**

Digitaal tijdschrift?

Leden die voortaan verkiezen om het clubtijdschrift digitaal te ontvangen - in plaats van de papieren versie - bezorgen hun mailadres aan: **frank.lippens1@skynet.be**

Clubveiling: opgeld van 5% naar 7.5%

Vanaf de novemberveiling wordt het opgeld, zowel voor koper als voor verkoper, opgetrokken naar 7.5%. Hiermee wil de vereniging een kleine financiële surplus genereren. **Hopende op uw begrip!**

Na een periode van afnemende gezondheid is op 1 oktober, nog onverwacht, de heer **Tom Passon** overleden. Tom was niet enkel de bezielende kracht achter het tijdschrift **MUNTkoerier**, Tom wás Muntkoerier! Vriendelijk in de omgang, kon Tom een aardig boompje opzetten over munten en wijn. Naast een vooraanstaand numismaat zijnde, met tal van publicaties op zijn naam, waren Tom en Ria prominent aanwezig op menig muntenbeurs met hun promostand. Tom's overlijden zou ook verstrekkende gevolgen kunnen hebben voor het Nederlandstalig numismatisch landschap: de voortzetting van MUNTkoerier komt hierdoor serieus in het gedrang. Hierbij onze steun aan Ria en familie!!

munt KOERIER

Eindactiviteiten

zondag 13 november 2022

- 11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + biljet + muntenset altijd-prijs!
- 11.20u **Bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookje vóór 11u!
* 50 piasters, Assouan Dam - Egypte 1964
- 11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- zilveren 5 frank, Leopold II - België 1875
- * zilveren 5 lirot, Menorah van Babylon - Israel 1973
- zilveren 10 markkaa, 10e EK Atletiek Helsinki - Finland 1971
- * UNC-biljet 100 escudos - Mozambique 1961

- 11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 francs, Marianne/Le Coq Sportif - Frankrijk 1913
- zilveren 10 euro, Náutica - Portugal 2003
- * zilveren 20 baht, 36e Verjaardag Rama IX - Thailand 1963
- zilveren 25 piso, UN Conferentie Manila - Filippijnen 1979
- zilveren one crown, Zilver Jubileum E II - Eiland Man 1977
- zilveren 1 dollar, 200 jaar US Constitution - USA 1987
- zilveren dollar, Trans-Canada Railway - Canada 1981
- * UNC-biljet 200 frank, Adolphe Sax - België 1992

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2019

- 11.35u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen!

Naam .....

Postnummer ..... woonplaats .....

Opdracht:

Breng de overeenkomstige letter bij het goede antwoord over in onderstaande tabel en bekom alzo het te zoeken woord.

1	2	3	4	-	5	6	7	8	9	10

Schiftingsvraag:

Hoeveel munten zitten er in de houder die op onze bestuurstafel zal staan?

--	--	--

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel volstaat het deze strook duidelijk ingevuld, tijdens de clubactiviteit van 13 november, vóór 11u, te deponeren in de rode puzzelbox op onze bestuurstafel.

PS. Er zullen tevens invulstrookjes klaarliggen op onze tafel. **Succes!!**

Druid coin

Chris Rudd

A rare Iron Age coin, thought to have been minted by a Druid king over 2,000 years ago, is one of many Celtic rarities to be auctioned in November by Chris Rudd of Norwich. The coin is a silver unit of Diassu, a ruler of the Catuvellauni tribe in Hertfordshire. Dr Xavier Delamarre, a Celtic etymologist, thinks that the name Diassu may be a religious title. Dr John Sills, a leading Celtic numismatist, believes that Diassu may have been a Druid as well as a ruler.

Diassu Saltire

c.ADI-10

Other rarities in the same sale include a silver coin of Boduoc with a walrus moustache and long flowing beard, perhaps a sign of 'sacral kingship' says Dr Daphne Nash Briggs

Boduoc Old Head

c.25-5 BC

Also a silver coin of Vellaracan is offered, who may have been related to Vellocatus, armour-bearer of Venutius and lover of his wife, Cartimandua, queen of the Brigantes of northern Britain.

Vellaracan silver

AD 35-45

For more information, email liz@celticcoins.com

Elizabeth II: de gigantische taak om al haar munten te vervangen

De koningin was overal te vinden. Zo ook op de Britse munten. Die zullen na de rouwperiode dan ook een opknapbeurt nodig hebben. Ook veel andere landen zullen hun geld moeten aanpassen aan de nieuwe situatie. (ns/lb)

Het overlijden van Koningin Elizabeth II vorige maand was niet zozeer een verrassing als wel een echte emotionele schok die tot ver buiten de Britse eilanden werd gevoeld. Men mag niet vergeten dat zij de feitelijke heerser was van 15 Gemeenebeststaten, die officieel nog steeds als monarchieën worden beschouwd, van Canada tot Nieuw-Zeeland, hoewel de echte macht bij de eerste minister van elk land ligt. Al deze landen zullen moeten wennen aan het beeld van Charles III in plaats van dat van de koningin. En in het Verenigd Koninkrijk, zoals in veel andere landen, begint dit met de bankbiljetten.

29 miljard muntstukken

De Bank of England en de Royal Mint, de twee instanties die verantwoordelijk zijn voor het in omloop brengen van de munteenheid van het land, staan voor de fenomenale taak om uiteindelijk alle biljetten en munten van het land om te wisselen. De centrale bank van het land schat dat er momenteel 4,7 miljoen bankbiljetten (met een afbeelding van de koningin) in omloop zijn met een totale waarde van 82 miljard pond, naast 29 miljard munten met een verschillende waarde.

De nieuwe munt zal waarschijnlijk geleidelijk worden ingevoerd en zal nog enige tijd naast de oude biljetten en munten als wettig betaalmiddel blijven bestaan, zo meldt *CNN*. De Royal Mint zegt op haar website dat munten met de beeltenis van de koningin “nog steeds wettig een betaalmiddel zijn en in omloop blijven” en dat de productie gewoon doorgaat tijdens “deze periode van eerbiedige rouw”. Hetzelfde gold voor de *Bank of England*, die zei dat de “iconische portretten van de koningin symbool stonden voor haar belangrijkste daden.”

“Bestaande bankbiljetten met de beeltenis van Hare Majesteit de Koningin zullen een wettig betaalmiddel blijven.” De centrale bank zei ook dat zij haar plannen voor de vervanging van de bestaande biljetten zou presenteren zodra de rouwperiode voorbij is.

Niet alleen contant geld, maar ook alle Britse overheidsinstellingen zullen hun vormgeving moeten aanpassen, van postzegels tot brievenbussen met het Koninklijk Zegel en paspoorten. Een reusachtige taak, die al heel lang niet meer is uitgevoerd. Wat de valuta betreft, staat Elizabeth II sinds 1960 op de Britse bankbiljetten en sinds 1953 op de munten, waarop in de loop der jaren vijf verschillende portretten van de vorstin zijn afgebeeld. De meest recente was in 2015.

En in andere landen?

Niet alleen de Britse financiële instellingen staan voor die uitdaging. Andere landen over de hele wereld hebben bankbiljetten gekregen, sommige nieuw, met het portret van de overleden koningin. Dit is bijvoorbeeld het geval in Canada: “Het huidige polymeerbiljet van 20 dollar zal nog jaren in omloop zijn. Er is geen wettelijke verplichting om het ontwerp te veranderen binnen een voorgeschreven periode wanneer de monarch verandert”, zei Amélie Ferron-Craig, een woordvoester van de Bank of Canada, geïnterviewd door *CNN Business*. Er zij op gewezen dat het biljet, dat vernieuwend is wat het gebruikte materiaal betreft en als zeer duurzaam wordt beschouwd, pas in 2012 werd uitgegeven.

Hetzelfde geldt voor Australië, waar de koningin is afgebeeld op het biljet van 5\$.

Een eerste serie herdenkingsmunten (5 pound) met de afbeelding van koning Charles III, werden begin oktober in circulatie gebracht. Een 50-pence wordt verwacht op het einde van het jaar. Ontwerper Martin Jennings laat Charles naar links kijken, dit in tegenstelling tot het portret van zijn moeder die naar rechts kijkt.

**Numismatica Zuidwest-Vlaanderen
Koninklijke Maatschappij**

Afdeling van het
**Europees Genootschap voor Munt- en
Penningkunde K.V.**

17^e Internationale ruilbeurs

voor Numismatiek en Archeologica

Dinsdag 1 NOVEMBER 2022

Toegang publiek van 8.30u tot 15u in

Cultureel Centrum 'Het Spoor'
Eilandstraat 6, 8530 HARELBEKE

op 150m van het spoorwegstation!
Voor jullie veiligheid met camerabewaking!!

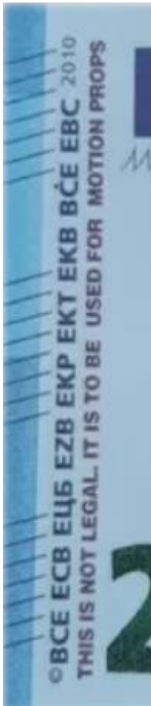
grote parking rondom de zaal
+ parking in de Zuidstraat op 150m

Dranken en broodjes in de zaal te bekommen

tafelverhuur: 12€/m
BE42 4650 1171 0154 - KREDBEBB)

Leden ZW-VL: gratis
leden EGMP & AEN: 1€
niet-leden: 2€

inlichtingen: urbain.hautekeete@skynet.be - 0473-920506

Politie waarschuwt: 'filmgeld' in omloop!

In West-Vlaanderen waarschuwt de politie dat er valse biljetten van 20 euro in omloop zijn. 'Dat vals geld lijkt echt, maar er staat een waarschuwing op aan de zijkant: **'This is not legal, it is to be used for motion props'**, zegt Annemie Wittesaele van politiezone Kouter. Het gaat dus om geld dat enkel gebruikt mag worden op filmsets. Toch bestaat de kans dat wie zo'n briefje in handen krijgt niet opmerkt dat het om vals geld gaat. Zeker niet in een donkere omgeving of op drukke plaatsen. Vaak zijn de oplichters ook zo sluw dat ze het briefje zo geven dat je de waarschuwing niet ziet. Opvallend: de eurobiljetten zijn niet door valsemunters gedrukt. Ze zijn online te koop!

Vanaf 18.95 euro, plus 5.99 euro verzendingskosten koop je 100 biljetten. Febelfin, dat de financiële instellingen in ons land vertegenwoordigt, waarschuwt geregeld voor vals geld. 'Door te voelen, te kijken en het biljet te kantelen, weet je snel of je briefje echt is', klinkt het daar. 'Een bankbiljet voelt stevig aan en moet een beetje knisperen.

Op verschillende plaatsen voelt het ook wat dikker aan door de inkt.' (tg)

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten, bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

Open: ma tot za van 10u tot 17u30 doorlopend

Opmerkelijke collectie in het Numismatisch Museum te Warschau

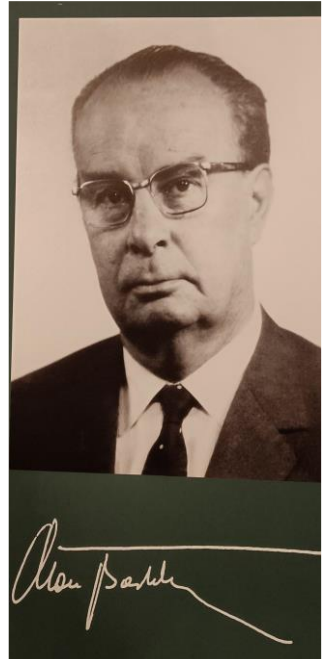
Groot was onze verbazing toen we, tijdens een uitstap op het INC-2022 te Warschau, ontdekten dat in een permanente opstelling, naast prachtige antieke en middeleeuwse munten, een indrukwekkende en hoogwaardige verzameling Belgische munten en medailles staat tentoongesteld in het Numismatisch Museum aldaar. Bleek dit een schenking te zijn van ene Dr. André Van Bastelaer.

André-Marie-Désiré-Maurice Van Bastelaer, geboren op 17 augustus 1907 te Brussel, was de zoon van Léonce-Marie-Norbert, een ingenieur, en Léocadie Tuts. Van 1915 tot 1925 liep hij school aan het St-Michiels College van de Jezuïeten te Brussel. Daarna, van 1925-1933, studeerde hij geneeskunde aan de KU Leuven, waar hij het diploma voor chirurgie behaalde met grote onderscheiding.

André Van Bastelaer's morele opvoeding werd sterk beïnvloed door de familietraditie. Initieel afkomstig van het stadje Bastelare bij Gent, behoorde de familie tussen de 15e en 17e eeuw tot de lage Vlaamse adel.

Grootvader Dr. Désiré-Alexandre-Henri Van Bastelaer (1823-1907, dokter en apotheker van beroep, was niet enkel vice-voorzitter van de Koninklijke Belgische Academie voor Geneeskunde, hij was tevens archeoloog, schrijver en heemkundige. Zijn oom, René Van Bastelaer (1865-1940), conservator van de afdeling historische kaarten en documenten aan de Koninklijke Bibliotheek en bekend als een uitstekend kunsthistoricus ontfermde zich mede over de artistieke ontwikkeling van de jonge André en introduceerde hem in de kunst van het etsen, wat de latere chirurg trouwens zijn hele leven met succes zou uitvoeren.

André Van Bastelaer was sterk geïnteresseerd geraakt in numismatiek door de verzameling van zijn vader. Deze stopte zijn 7-jarige zoon de eerste Romeinse denari toe. Het bleek het zaad te zijn voor een immense numismatische collectie. Bij het overlijden van zijn vader overleefde de numismatische passie bij de toen 13-jarige André.

Vooral na 1936 breidde de jonge dokter-chirurg zijn verzameling sensationeel uit. In 1955 werd hij ook opgenomen als corresponderend lid bij het Koninklijk Belgisch Genootschap voor Numismatiek. Een prestigieus lidmaatschap dat hij 20 jaar lang aanhield.

Naast schetsen en numismatiek waren boeken de 3e passie waar André Van Bastelaer zich intensief mee bezighield. Hij was dan ook een verwoed bibliofiel en bezat tevens een grote verzameling oude prenten.

In 1976 bezocht André voor de eerste keer Polen als toerist. Tijdens zijn bezoek aan het Nationaal Museum van Warschau, vergezeld van museumdirecteur professor Stanislaw Lorentz, vernam hij het verhaal van de vernieling van het kasteel/museum tijdens WOII. Prompt besloot hij zijn numismatische collectie te doneren aan de stad Warschau. Deze is nu permanent te bewonderen in het prachtig heropgebouwde Nationaal Museum. Een *must-see* voor elke numismaat die de stad aandoet.

Dr. André Van Bastelaer stierf te Brussel op 31 mei 1990.

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in

MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

1	4.00	16	6.00	31	15.00	46	15.00	61	23.00
2	3.50	17	11.00	32	-	47	5.00	62	18.00
3	7.00	18	4.75	33	23.00	48	7.50	63	26.00
4	-	19	34.00	34	3.75	49	19.00	64	5.50
5	22.00	20	31.00	35	5.00	50	1.25	65	2.50
6	26.00	21	13.00	36	1.75	51	-	66	4.50
7	10.00	22	15.00	37	5.00	52	5.00	67	7.00
8	5.00	23	9.50	38	-	53	1.00	68	3.00
9	3.50	24	38.00	39	1.00	54	16.00	69	2.00
10	34.00	25	21.00	40	1.00	55	6.50	70	16.00
11	21.00	26	16.00	41	4.75	56	1.00	71	1.00
12	18.00	27	14.00	42	4.50	57	36.00	72	5.50
13	9.50	28	11.00	43	5.50	58	4.50	73	4.00
14	16.00	29	3.75	44	5.00	59	1.50	74	6.00
15	13.00	30	12.00	45	5.50	60	1.75	75	5.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhoogd, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper.
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

1

2

6

12

nr	land	munt			kwal	mat	inzet
1	Rome	Caracalla	denarius 'Securitas Perpetua'	196-197	ZF	Ag	20.00
2		Philippus I	antoninianus 'Principi Iuvent'	244-249	F	Ag	20.00
3		Licinius II & koloniale munt (2 ex.)			F	AE	3.00
4	Brabant	Filips II	dubbele korte - Antwerpen		F	Cu	1.00
5		Maria-Theresia	1/2 kronenthaler - Brussel	1771	F	Ag	20.00
6		Jozef II	oord - Brussel	1788	F/ZF	Cu	1.00
7		Jozef II	14 oorden - Brussel	1789	F	Cu	10.00
8	Doornik	Albrecht & Isabelle	dubbele denier	1616	ZG/F	Cu	1.00
9	België	Stad Gent	50 centimes	1915	F/ZF	AE	1.00
10		Leopold I	1 franc, gelauwerd	1838	ZG	Ag	1.00
11		Leopold I	5 centimes	1849	F	Cu	1.00
12		Leopold I	20 centimes	1853	ZF	Ag	1.00
13		Leopold I	5 centimes, '25 jaar Inhuldiging'	1856	ZF	Cu	1.00
14		Leopold II	50 centimes	1866 FR	ZF	Ag	1.00
15		Albert I	50 centimes	1914 FR	Pr	Ag	2.00
16		Albert I	20 frank, positie B	1932 VL	ZF	Ni	10.00
17		Leopold III	1 frank	1947	F	Zn	1.00
18	Australië	Elizabeth II	50 cent, 'Herdenking WO II'	2005	Pr	CuNi	1.00
19	Duitsland	Hamburg	2 mark	1876 J	ZF+	Ag	22.00
20	Egypte	Republiek	1 pound, Aswan Dam	1968	Pr	Ag	20.00
21		Republiek	1 pound, president Nasser	1970	Pr	Ag	20.00
22	Frankrijk	Republiek	25 centimes	1914	ZF+	CuNi	2.00
23	Gr-Brittannië	Georges V	3 pence	1919	ZF	Ag	1.00
24		Victoria	farthing	1842	F	Cu	3.00
25	Italië	Napoleon	1 lira	1810 M	ZF	Ag	22.00
26		Parma	sesino	1791	F/ZF	Cu	5.00
27		Sicilië	denier, Frederic II	1197-1250	F	Cu	25.00
28		Toscane	fiorino	1847	F/ZF	Ag	15.00
29	Ned. Antillen	Juliana	2 1/2 gulden	1978	Pr	Ni	1.00
30	Nederland	Utrecht	VOC-duit	1790	ZG	Cu	1.00
31		Wilhelmina	1 gulden	1938	Pr	Ag	8.00
32		Juliana	2 1/2 gulden	1964	Pr	Ag	8.00
33	Nederland	Juliana	2x 25 cent, misslag muntplaatjes		ZF	Ni	5.00

19

21

28

33

36

38

39

44

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
34	Oeganda	Republiek 200 shilling 2019	Pr	Fe	1.00
35	Turkije	Republiek 2 1/2 lira FAO 1970	Pr	Fe	2.00
36	Zweden	Frederik VII 1/2 rigsdaler 1854	ZF+	Ag	38.00
37	Zwitserland	Republiek 1 batzen 1799	ZF+	Ag	22.00
38	medaille	België Rubens 'Unesco uitgifte', Ø 58mm	FDC	AE	1.00
39	token	Abdij van Averbode: Abt E. Gisquiere 1987	Pr	AE	1.00
40		winkeltoken 15 cent	Pr	AE	1.00
41	België	5x Oostenrijkse Nederlanden + 2x kopermunten Duitsland	div	Cu	1.00
42	loten	België: album met +- 410 munten Albert I – Boudewijn I	div	div	1.00
43		Frankrijk: 9 munten o.a. Revolutie, Napoleon, ...	div	div	10.00
44		Frankrijk: 15 ex. vnl. gelegenheidsmunten 1970-1995	div	div	1.00
45		Frankrijk: 28 moderne munten	div	div	1.00
46		Nederland: Holland, dubbele stuiver, in set 1792	ZF	Ag	5.00
47		Nederland: Boordgeld Stoomvaartmaatschappij, 6 stuks	div	div	10.00
48	loten	Roemenië: 25 bani '82 + 5 lei 1992 + Bulgarije 5 stotinki 1974	div	div	1.00

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
49		Rusland: 7 koperen + 1 zilver 'Kopecke' munten 1834-1914	div	div	5.00
50	sets	Nederland Wilhelmina zilver	div	Ag	25.00
51		officiële 5£ munt 'Huwelijk Kate & William', in set	FDC	CuNi	5.00
52		FDC-set 6 munten Voetbal Mundial Spanje 1982	FDC	div	1.00
53	tokens	Groot-Brittannië: 2x 'Williams Brothers' (3D + 6D)	Pr	Fe	6.00
54		Groot-Brittannië: 'Arsenal Cooperation' (1/2 D)	Pr	Fe	3.00
55	jetons	24 diverse moderne jetons	div	div	1.00
56	penningen	18 penningen: EGMP, Numismates de Bruxelles, ...	div	div	1.00
57	divers	armband gemaakt van 11x 50 centimes Bonnetain	ZF	Ni	1.00
58	tijdschriften	MUNTkoerier (NL-B) - jaargang 2020 (11 stuks)	ZF	papier	1.50
59		MünzenRevue (D) - jaargang 2021 (11 stuks)	ZF	papier	1.50
60		Numismatisches NachrichtenBlatt (D) - jaargang 2021 (12 ex.)	ZF	papier	1.00
61	biljetten	België 5 francs type 1912 Antwerpen 25-01-1919	G	papier	1.00
62		België 100 francs 27-07-1943	ZF	papier	1.00
63	biljetten	België 20 francs 20-01-1943	F	papier	1.00

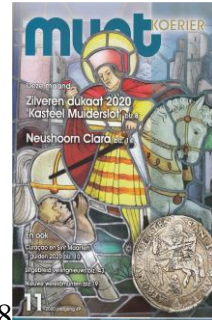
49

54

57

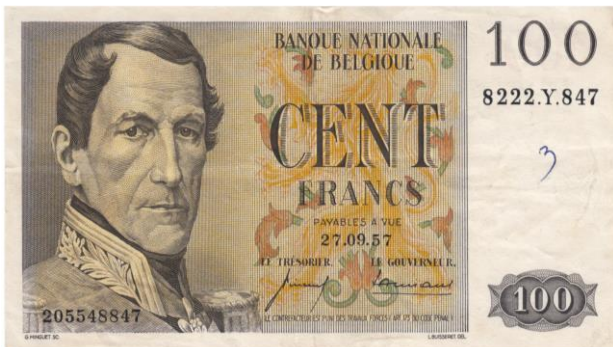

58

59

nr	item	beschrijving			kw	mat	inzet
64	biljetten	België	20 + 50 francs	03-04-1956	ZF	papier	1.00
65		België	100 francs	27-09-1957	ZF+	papier	3.00
66		België	2x 20 frank + 2x 50 franc Boudewijn		div	papier	1.00
67		Joegoslavië	100 dinara	01-12-1929	ZF	papier	1.00
68		Nederland	25 gulden	19-07-1938	F/ZF	papier	6.00
69		Nederland	100 gulden	20-01-1942	ZF	papier	6.00
70		Polen	5000 marek	07-02-1920	ZF	papier	1.00
71		Rwanda	20 francs	31-03-1966	FDC	papier	1.00
72		USA	Milit. Payment Cert. 1 dollar	Series 481	ZG	papier	1.00
73		Zwitserland	20 franken	26-10-1961	F/ZF	papier	1.00
74		wereld	5 moderne biljetten		FDC	papier	1.00
75	biljetten	wereld	15 moderne biljetten		FDC	papier	4.00

65

69

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai

Fe = ijzer

Pr = prachtig

Cu = koper

FDC = fleur de coin

Ni = nikkel

Al = aluminium

Sn = tin

UNC = uncirculated

Muntschat met hoofdrol in nieuw Marc-de-Bel-boek voor het eerst tentoongesteld in Velzeke

nog t.e.m. 18 december 2022

Met de voorstelling van het nieuwe boek van Marc de Bel (22 sep) 'Stiene van de Geitenhoek' opent in het Archeocentrum Velzeke ook een nieuwe, extra tentoonstelling: '**Romeinse muntschatten**'. Zo kan men een deel van de fameuze 'Schat van Arras' waarover het boek gaat, met eigen ogen aanschouwen en zich verdiepen in de fabelachtige wereld van de muntschatten.

Op 21 september was het precies 100 jaar geleden dat seizoenarbeiders uit Kruishoutem in een steenbakkerij nabij Arras één van grootste Romeinse muntschatten ooit blootlegden. Meteen wilde iedereen wel een deel van de koek. Ook de Kruishoutemnaren namen munten mee naar huis. Ze werden verstopt, weggegeven, verruild, verspeeld, verkocht, ... over de hele wereld. Tot op vandaag komen ze geregeld tevoorschijn op bijvoorbeeld veilingen van Sotheby's, waar ze niet zelden hoge bedragen halen. Een

deel van de schat bevindt zich gelukkig al jaren in het Penningenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek in Brussel. Voor deze unieke gelegenheid liet men 19 van deze munten overkomen én werden de Romeinse muntschatten uit het depot gehaald. De tentoonstelling van deze verschillende muntschatten kan je gratis bezoeken. Mis het niet!

Ook jeugdauteur Marc De Bel raakte gefascineerd door de vondst van de schat. De 100ste verjaardag ervan vormde voor hem dan ook de aanleiding voor het schrijven van een nieuw boek over deze bijzondere gebeurtenissen: 'Stiene van de Geitenhoek'. **Archeocentrum Velzeke**

Militaire betalingscertificaten of MPC's, waren een vorm van valuta die werd gebruikt om Amerikaanse militairen in bepaalde landen buiten de USA te betalen. Ze werden gebruikt vanaf een paar maanden na het einde van WOII in 1946 en werden gebruikt tot een paar maanden na het einde van de Amerikaanse deelname aan de oorlog in Vietnam in 1973.

Amerikaanse militairen brachten aardig wat dollars in omloop in het Europa van na WOII. Dat kwam o.a. omdat de lokale burgers hun eigen valuta niet meer vertrouwden, omdat de toekomst van hun regeringen onduidelijk was. De lokale burgers gaven dus de voorkeur aan een stabiele munt zoals US-dollar en accepteerden vaak betalingen in dollars voor minder dan de officiële koers. Maar het feit dat er meer en meer dollars werden gebruikt maakte het ook moeilijker om met eigen munt de lokale economieën te stabiliseren en terug op gang te krijgen. Ook het feit dat Amerikaanse soldaten werden betaald in dollars, zorgde ervoor dat ze deze quasi onbeperkt konden omzetten in de lokale munt en dit tegen het tarief op de zwarte markt. Dat maakte het voor de lokale regering nog moeilijker om de eigen economie terug aan te zwengelen.

Om dit probleem op te lossen, werden deze MPC's uitgegeven. In tegenstelling tot Amerikaanse valuta, werden deze certificaten uitgegeven onder het gezag van het Ministerie van Oorlog (later Ministerie van Defensie) in plaats van het Ministerie van Financiën.

MPC's waren volledig converteerbaar in Amerikaanse dollars bij het verlaten van een 'MPC-zone', en omzetbaar in lokale valuta bij vertrek,

maar niet omgekeerd. Het was illegaal voor niet-militair personeel om MPC's te bezitten en dat beleid elimineerde in theorie US-dollars uit de lokale economieën. Hoewel er geen echte dollars in omloop waren, accepteerden veel lokale handelaren MPC tegen dezelfde waarde als US-dollars, omdat ze deze op de zwarte markt konden gebruiken.

Dit was vooral duidelijk tijdens de oorlog in Vietnam, toen het MPC-programma op zijn hoogtepunt was. Om te voorkomen dat MPC in het gastland als belangrijkste betalingsmiddel wordt gebruikt, werden de stijlen van MPC-bankbiljetten vaak veranderd om zwarte marketeers af te schrikken en om het 'hamsteren' te verminderen. 'Conversion day' (C-day) was voor de soldaten de enige kans om hun oude MPC in te ruilen voor de nieuwe uitgifte, waarna de oude MPC's waardeloos werden.

Om MPC's te drukken, gebruikte men lagen lijnlithografie. Zo ontstond een kleurrijk bankbiljet dat toch relatief goedkoop kon worden geproduceerd. Ze dragen ook geen watermerk. Verder hebben de MPC's steeds de vermelding van de serie. Er zijn 15 series gemaakt, maar slechts 13 series uitgegeven. De overige 2 (serie 691 en 701) werden grotendeels vernietigd, hoewel er nog enkele voorbeelden van zijn.

Deze serienummers geven het jaar weer waarin de MPC's zijn gedrukt. Het eerste drukjaar was bijvoorbeeld 1946 en begon met serie 461. De laatste gedrukte serie was in 1970 en was dus serie 701. De enige twee jaren dat er meer dan één serie werd gedrukt, waren 1947 (serie 471 en 472) en in 1969 (serie 691 en 692).

Drukkers van MPC's:

Het Bureau of Engraving and Printing (BEP) drukte alle series van 1961 tot 1970 (series 611-701). Daarvoor werd het drukwerk gedaan door gecontracteerde drukkerijen. De vroegste series werden gedrukt door de Tudor Press Inc., Boston, MA, die series 461-471-472-481 (alleen 1e druk) en series 541 drukte. De overige series werden gedrukt door Forbes Lithograph Corp., Boston, MA. Forbes drukte series 481 (2e, 3e en 4e druk), 521 en 591.

De MPC-serie 481-biljetten werden gedrukt in 1948 en uitgegeven van 20 juni 1951 tot 25 mei 1954. Ze werden uitgegeven aan Amerikaanse militairen in 15 landen: Oostenrijk, **België**, Engeland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Japan, Korea, Marokko, Filippijnen, Schotland, en Joegoslavië.

KDP

Bronnen: Wikipedia, Standard Catalog of United States Paper, Money Fred Schwan ('97) Military Payment Certificates, ISBN 0-931960-54-1.

Postulaatsgoudgulden z.j., Lodewijk van Bourbon (1438-1482)

Een zeldzame Luikse gouden muntvondst.

In augustus 2022 werd er op een akker in het Maaseikse gehucht Voorshoven een zeldzame gouden munt gevonden: een postulaatsgoudgulden geslagen in de 15de eeuw, tijdens het bewind van de prinsbisschop van Luik, Lodewijk van Bourbon (1438-1482).

Postulaatsgoudgulden van Lodewijk van Bourbon, muntplaats Luik, zonder jaartal, geslagen ca. 1466-1477, massa 2,45 gram, Ø23mm, Literatuur: De Chestret 342; Dengis 694; Vanhoudt atlas G 1036..

Voorzijde: centraal, binnen een parelcirkel, een dubbele driepas met uitstaande hoeken en met het wapenschild van Bourbon, het omschrift tussen parelcirkels: + LVDOVICVS * *EPS' * LEODIENSIS.

Keerzijde: binnen een parelcirkel, een staande Sint-Lambertus met mijter en kromstaf ten voeten uit, zegenend met de rechter hand. Mijter, kromstaf en voeten van de heilige doorbreken het omschrift tussen parelcirkels: * * / SANCTVS / LAMBERTVS.

Lodewijk van Bourbon werd geboren in 1438 en overleed op 30 augustus 1482. Hij was in Brugge proost van Sint-Donaas (1451-1456) en prinsbisschop van Luik van 1456 tot 1482. Zijn ouders waren Karel I van Bourbon (1401-1456) en Agnes van Bourgondië (1407-1476). Lodewijk van Bourbon was daarmee een kleinzoon van Jan Zonder Vrees (1371-1413), een neef van Filips de Goede (1396-1467) en een zwager van Karel de Stoute (1433-1477).

Willem I Van der Marck, bijgenaamd 'het everzwijn van de Ardennen' greep op 31 augustus 1482 de macht in Luik, nadat hij de prinsbisschop Lodewijk van Bourbon met een dolksteek vermoord had op 30 augustus

1482. Hij werd ontkleed en men liet hem drie dagen liggen in een beek. Willem I Van der Marck stelde zich als belangrijkste taak om zijn zoon, Jan Van der Marck, te laten verkiezen tot prinsbisschop van Luik. Voor deze moord werd Willem I Van der Marck op 23 september 1482 geëxcommuniceerd door de aartsbisschop van Keulen, Herman IV van Hessen (1450-1508). Willem I Van der Marck werd op 18 juni 1485 in Maastricht veroordeeld en onthoofd op het schavot op het Vrijthof in Maastricht. Hierbij was de moordenaar van de prinsbisschop Lodewijk van Bourbon geëxecuteerd, maar hiermee was de burgeroorlog nog niet afgelopen!

Dit type postulaatsgoudgulden van Lodewijk van Bourbon is in het verleden slechts tweemaal aangeboden op een veiling in België: Jean Elsen & ses fils in Brussel op Veiling 110 (10 september 2011) met als lotnummer 958 en veiling 112 (17 maart 2012) met als lotnummer 800.

Bibliografie

- *Wikipedia: Lodewijk van Bourbon (1438-1482).
- * Dengis-Dengis Jean-Luc, Les monnaies de la principauté de Liège, vol. II: De Jean d'Enghien à Robert de Berghes (1274-1564), Moneta 54, Wetteren, 2006. (referenties Dengis met nummer 501 tot 919).
- * de Chestret = de Chestret de Hanneffe J., Numismatique de la Principauté de Liège et de ses dépendances (Bouillon, Looz), depuis leurs annexions, Bruxelles, 1890.
- * Vanhoudt atlas = Vanhoudt Hugo, Atlas der munten van België. Van de Kelten tot heden. Heverlee/Zuidlaren, 2007.
- *Arnaud Grispén = Opmerkelijke muntvondsten op Maaseiker grondgebied/Van de Kelten tot Wereldoorlog II. Uitgeverij Het Punt Dendermonde - 2018, pagina 16-17 (II.1).
- *Atmikes.be = Lodewijk van Bourbon, Postulaatsgulden, Luik, z.j. ca. 1466-1477.

Met dank aan Hendrik De Backer en Nico Smeets (foto's).

***Deze munt werd geregistreerd en ingevoerd bij de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van de Vlaamse overheid en dit zoals de wet het voorziet. Id. 8174 en vondstnummer 13693.

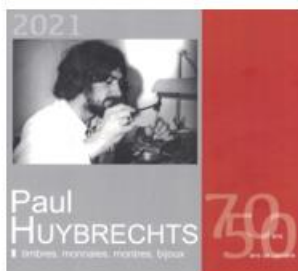
Datum muntvondst: 6-8-2022. Registratie van de vondst bij CAI: 8-8-22.

Arnaud Grispén

Nieuw in de bib:

André Van Bastelaer's Coin Collection
The Royal Castle in Warsaw - Museum
B. Paszkiewicz & A. Chiron-Mrozowska
2022

Paul Huybrechts
70 jaar - 50 jaar carrière
Société Archéologique de Namur
2021

Munten van de Nederlandse Gebieden Overzee
vanaf 1601 tot heden
Tom Passon
2022

Arabosasanidische Numismatik
Handbücher der Mittelasatische Numismatik II
Heinz Gaube
1973

Elk lid kan gratis boeken en tijdschriften ontlenen, vraag info aan Frank, onze clubbibliothecaris. Zie ook numismatica-herentals.be/bibliotheek

NUMISMATICA TIENEN
52ste INTERNATIONALE NUMISMATISCHE
BEURS

11 NOVEMBER 2022

7.30 tot 16.00 u

Evenementenhal Houtenveld
Sporthalstraat 12 – 3300 Tienen

numismatica.tienen@gmail.com

538 tafels staan ter beschikking, enkel voor numismatische doeleinden. Alle gereserveerde tafels moeten ingenomen zijn voor 9u15. Er is een snackbar, limonades, bieren, wijnen en koffie. Er is ook gratis een grote parking ter beschikking met een 500-tal plaatsen. Wij hopen jullie op 11 november zeer talrijk te mogen begroeten in onze grote Evenementenhal Houtenveld - Sporthalstraat 12, 3300 Tienen.

di 1	17e Internationale Beurs - EGMP ZW-Vlaanderen C.C. Het Spoor - Eilandstraat 6, Harelbeke	8.30-15u
za 5	EGMP Dendermonde- 'tKlokske, Pijndersln 88, Denderm. Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent NK Hasselt - C.C. vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Veiling Promotie van de Medaille (tot 5 nov) medailles - penningen - jetons - eretekens	12-16.30u 13-15.30u 13-16.30u 8.30-12u
zo 6	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaand- Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem Edelweisseje - St-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9-12.30u 8-12u 8.30-12u
di 8	AEN Brussel-Bowlmaster, rue Aug. V. Zande 45, Brussel NK Zeeland - Hof Mondriaan, Vrijlandstr 28, Middelburg	van 18u 19-21.30u
wo 9	NK Brabant - Bar le Duc, Korenbrugstr, 's-Hertogenbosch	20-21.45u
vr 11	AEN Verviers - S-Coeurs, rue de la Moinerie, P-Rechain 52e Internationale Beurs - EGMP Tienen Evenementenhal Houtenveld - Sporthalstraat 12, Tienen Veiling 69 Fleur de Coin (tot 25 nov) info@fleurdecoin.be - 09-2333138	18.30-21u 7.30-16u
za 12	AEN Nijvel-Coll. St-Gertrude-Faubourg d Mons 1, Nijvel Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	14-17u 13-15.30u 8.30-12u
zo 13	EGMP Herentals - St-Antonius, Kapucijnenstr 7, Herentals CN Val de Salm - Quartier de la Gare, rue dl Station, Vielsalm VV St-Truiden- Oud Atheneum, Zoutstraat 6, 3800 St-Truiden Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr 104, St-Niklaas	8-12u 9-12u 8-12u 9-12u
ma 14	EGMP Brugge - CM Kon. Astridln 2, St-Michiels-Brugge	vanaf 19u
di 15	NK Limburg - Le Theatre Hotel, Vrijthof 50, Maastricht	van 19.30u
za 19	MEDEC - De Cluyse - Kerkhofblommenstr. 1, Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	12.30-16u 13-15.30u

zo 20	EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr Harelbeke AEN Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik Go Collections - Alpha - Rue d'Himeji 156, Charleroi	13-16u 8.30-12u 8-12u
za 26	EGMP Antwerp-De Cluyse-Kerkhofblommenstr Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen-TI St-Jansberg- Weerterstwg 135, Maaseik EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem 9e online Veiling Ibrahim's Collectibles www.ibrahims-collectibles.be	12.30-16u 13-15.30u 13-16u 8.30-11u za 26 - 13u zo 27 - 13u
zo 27	EGMP Aalst - SC Immerzeel, Rerum Novarumstr 4, Aalst EGMP Tienen - 't Hoekske, Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière- Rue Joseph Wauters 63, Strépy-Bracq. Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr 104, St-Niklaas	9-12u 9-12u 8.30-12u 9-12u

**VAN
ECCEL
POEL**

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

di 1 **17e Internationale Beurs ZW-Vlaanderen EGMP** 8.30-15u
Cultureel Centrum Het Spoor
Eilandstraat 6, 8530 Harelbeke
urbain.hautekeete@skynet.be 0473-920506

za 5 nov **London Coin Fair** 9.30-15.30u www.coinfairs.co.uk
Holliday Inn, Bloomsbury, Coram Street, London WC1N 1HT

Veiling 2022-2 Promotie van de Medaille nog tot 5 nov
Collectie medailles van een bekende Gentse verzamelaar
info-uitleg-foto's-biedingen: luc_vandamme@outlook.com
Zevenboomkensstraat 17, 3570 Alken 0478-265202

Fleur de Coin

Numismatiek

11-25 nov **Veiling nr 69** Wierookstraat 35, 9800 Deinze-Meigem
info@fleurdecoin.be 09-2333138 www.fleurdecoin.be

vr 11 nov **52ste Internationale Numismatische Beurs** 7.30-16u
Numismatica Tienen EGMP
Evenementenhal Houtenveld - Sporthalstraat 12, 3800 Tienen
F. Stoop: numismatica.tienen@gmail.com

MEDEC
MEDailles - DECoraties

za 19 nov **De Cluyse - Kerkhofblommenstr. 1, Merksem** 12.30-16u
www.vereniging-medec.be 03-6455018 h.j.jacobs@skynet.be

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 153 · 9 & 10 DECEMBER 2022

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN MAART 2023

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu